

Ἀπόψεις καὶ Εἰσηγήσεις τοῦ Βεροκυπριακοῦ Συνδέσμου πᾶνω
στὴν Κυπριακὴ Ἑκπαίδευση

Ὑστερα ἀπὸ χιλιετηρίδες δουλείας ὁ Κυπριακὸς λαὸς στὸ σύνολό του ἀπέκτησε γιὰ πρώτη φορά τὸ 1960 τὴν ἀνεξαρτησία του καὶ γεννήθηκε ἔτσι ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία. Ἐν καὶ ἐξ αἰτίας τῶν συμφωνιῶν καθῶς καὶ ἄλλων λόγων ἡ ἀνεξαρτησία αὐτὴ δὲν ἦταν πλήρης, γιὰ πρώτη φορά, ὡστόσο, ὁ Κυπριακὸς λαὸς ἔπαιρνε τὴν μοῖρα του στὰ χέρια του, φήφιζε, ἀποφάσιζε, κυβερνοῦσε τὸν τόπο του, δημιουργοῦσε δική του ἱστορία στὴν δική του πατρίδα.

Στὰ λίγα χρόνια τῆς ἀνεξαρτησίας παρ' ὅλες τὶς δυσκολίες, ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία ἔγινε μιὰ εὐημεροῦσα κοινωνία μὲ ἀξιοπρεπή καὶ σεβαστὴ ὑπόσταση ἀνάμεσα στὰ ἄλλα κράτη. Μιὰ ἀρωστημένη ὅμως νοοτροπία ἐθνικισμοῦ κράτησε τὴν Κυπριακὴ Κοινωνία διχασμένη καὶ τὴν ὁδήγησε στὸ χεῖλος τῆς καταστροφῆς. Ὁ Βεροκυπριακὸς Σύνδεσμος πιστεύει ὅτι καὶ τώρα ἀκόμα δὲν εἶναι ἄργά νά καταλύσουμε τούτη τὴν νοοτροπία καὶ νά βάλουμε στὴ θέση τῆς τὰ στοιχεῖα πού συνθέτουν τὴν ἀληθινὴ φυσιογνωμία τοῦ λαοῦ μας. Στὴν προσπάθεια τούτη πρωταρχικὸ ρόλο καὶ εὐθύνη ἔχει ἡ κυπριακὴ ἐκπαίδευση.

Γιὰ νά πετύχει στὸ ἔργο τῆς ἡ ἐκπαίδευση, πρέπει τὸ Κράτος νά υἱοθετήσῃ ἐκπαιδευτικὴ πολιτικὴ πού νά ἀνταποκρίνεται στὲς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀγωνιζόμενου λαοῦ καὶ στὰ δεδομένα πού συνθέτουν τὴν σύγχρονη κυπριακὴ πραγματικότητα. Αὐτοὶ οἱ δύο παράγοντες μποροῦν σὲ συντομία νά συνοψισθοῦν ὡς ἑξῆς:

1. Ὁ κυπριακὸς λαὸς διεξάγει σήμερα ἀγῶνα γιὰ νά ἐπιβιώσῃ σάν λαὸς καὶ νά ὀλοκληρώσῃ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδας γῆς του. Στὸν ἀγῶνα τοῦτο, πρωταρχικῆς σημασίας εἶναι ἡ ἐνότητα τοῦ λαοῦ ἀνεξάρτητα ἀπὸ ἐθνολογικές, θρησκευτικές, ἰδεολογικές ἢ ἄλλες διαφορές μεταξὺ τῶν ὁμάδων πού συνθέτουν τὴν Κυπριακὴ Κοινωνία.

Μακροπρόθεσμος καὶ ἀμετάθετος στόχος καθὼς καὶ τέρμα τοῦ κυπριακοῦ ἀγῶνα, εἶναι ἡ ἐδραίωση τῆς κυπριακῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἡ διαφύλαξη καὶ ἐνδυνάμωση τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας σάν ἀνεξάρτητης χώρας σ' ὀλόκληρη τὴν ἐπικράτειά της.

2. Πέρα ἀπὸ τὴν κατάσταση πού διαμορφώθηκε ὕστερα ἀπὸ τὴν προδοτικὴ ἐπίθεση ἐναντίον τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ ἀπὸ τὴν Τουρκικὴ εἰσβολὴ πού ἀκολούθησε στὶς 20 Ἰουλίου, βασικὰ δεδομένα τῆς σύγχρονης κυπριακῆς πραγματικότητας εἶναι:

(α) Ἡ πολυεθνικὴ σύνθεση τῆς κυπριακῆς κοινωνίας.

(β) Ἡ ὑπαρξὴ μιᾶς κυπριακῆς κρατικῆς ὀντότητας, ἀνεξάρτητης ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκία.

(γ) Ἡ λειτουργία σὲ τοπικὰ καὶ διεθνῆ πλαίσια μιᾶς ἀνεξάρτητης Δημοκρατίας μὲ δική της ἐπικράτεια, δικούς της κυβερνητικούς

θεσμούς, δική της κοινωνικο-οικονομική και αναπτυξιακή πολιτική καθώς και δική της έξωτερική πολιτική και σχέσεις.

(δ) 'Επίπεδο πνευματικής, κοινωνικής και πολιτικής ανάπτυξεως που συγκρίνεται ευνοϊκά με άλλα αναπτυγμένα κράτη και

(ε) 'Αστικός πιο πολύ και λιγώτερο αγροτικός τρόπος ζωής.

Κάτω από τό πρίσμα τής πιο πάνω πραγματικότητας, ένα καινούργιο περιεχόμενο τής κυπριακής εκπαίδευσης πρέπει όπωσδήποτε νά τονίση όλα τά σημεία που ένώνουν τές διάφορες ομάδες του κυπριακού λαού.

'Η τάση νά ξεχωρίζονται και νά μεγαλοποιούνται οί διαφορές μεταξύ τών ομάδων τής Κυπριακής κοινωνίας, και ταυτόχρονα νά τονίζονται και νά προβάλλονται οί όμοιότητες με τά αντίστοιχα "έθνη", πρέπει άμέσως νά σταματήσει.

Δέν ύπάρχει καμμιά άμφιβολία πώς τό εκπαιδευτικό σύστημα μέχρι σήμερα δέν ύπηρετήσε αλλά ύπονόμεισε τήν έννοια του άνεξάρτητου κράτους. 'Από δω και μπρός ή εκπαίδευση θά πρέπει όχι μόνο νά αναπροσαρμόση και νά ταυτίση τους στόχους της μ'έκείνους τής Πολιτείας αλλά και νά χρησιμοποιήση έκείνα τά μέσα που θά όδηγήσουν στην ύλοποίησή τους. 'Ο συσχετισμός στόχων και μέσων είναι βασικός.

Τό καινούργιο εκπαιδευτικό σύστημα θά πρέπει νά θεμελιωθή πάνω στην κυπριακή πραγματικότητα που τήν συνθέτουν δυό βασικά στοιχεία: ότι ζοϋμε στην άνεξάρτητη Κυπριακή Δημοκρατία και ότι στόχος του άγώνα μας είναι ή έδραΐωση και διαφύλαξη αύτής τής άνεξαρτησίας. θά πρέπει λοιπόν τό περιεχόμενο και οί στόχοι τής εκπαίδευσης νά διαμορφωθούν με βάση τές ακόλουθες προτάσεις.

1. 'Η κοινωνική και πολιτική άγωγή τών παιδιών μας πρέπει νά άποσκοπή στην καλύτερη δυνατή ένημέρωση τους πάνω στην ιστορία και τήν παρούσα κοινωνική και γεωπολιτική ύπόσταση τής χώρας μας ώστε νά αναπτύσσεται ή σωστή έντίμηση και νομιμοφροσύνη προς τήν Κυπριακή Δημοκρατία και νά ριζώνει στις ψυχές τών παιδιών ή άγάπη για μία ένωμένη, όλόκληρη και έλεύθερη Κυπριακή Πατρίδα.

'Η έπιδίωξη και έπίτευξη του στόχου τούτου θά συμβάλη στην σωστή πατριωτική διαπαιδαγώγηση τών παιδιών ώστε νά άγαπήσουν και νά άγωνιστοϋν για τήν έλευθερία, τήν άξιοπρέπεια και τήν πρόοδο τής χώρας τους, άνεξάρτητα άπ'όποιεσδήποτε ιδεολογικές, έθνολογικές, θρησκευτικές ή άλλες προτιμήσεις δικές τους ή τής ομάδας στην όποίαν θέλουν νά άνήκουν.

2. "Όλα τά φρονηματιστικά μαθήματα και οί ήθοπλαστικές έμπειρίες τών παιδιών, πρέπει νά συμβάλλουν στην πληρέστερη δυνατή κατανόηση τών πολυεθνικών κοινωνιών και ιδιαίτερα στην άνάπτυξη θετικών τάσεων και σχέσεων μεταξύ τών έθνικών ομάδων που άποτελοϋν τήν Κυπριακή Κοινωνία. 'Η εκπαίδευση μας πρέπει έπομένως νύ παρέχει τέτοιες έμπειρίες και τέτοια άγωγή, που

(α) νά αναπτύσσει τήν ἐλεύθερη σκέψη καί νά βοηθᾷ στήν καταπολέμηση ρατσιστικῶν, σωβινιστικῶν καί φασιστικῶν ἀντιλήψεων, τονίζοντας τήν ζημιὰ πού κάνουν στές πολυεθνικές κοινωνίες καί ἰδιαίτερα στήν δική μας κοινωνία.

(β) Νά συμβάλλη στήν δημιουργία τέτοιων χαρακτήρων ὥστε νά τοποθετοῦνται πάντα ψηλά στήν ἱεραρχική κλίμακα τῶν ἀξιῶν τᾶ πανανθρώπινα ἰδανικά τῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης, τῆς ἐλευθερίας, τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ καί τῆς ἀνθρώπινης ἀξιοπρέπειας γενικά ἀλλά καί ἰδιαίτερα ὅπως αὐτή ἐκφράζεται στήν ἐλεύθερη ἐπιδίωξη τῆς ἀτομικῆς καί οἰκογενειακῆς εὐημερίας καί τῆς πλήρους συμμετοχῆς στή κοινὰ καί

(γ) Νά καλλιεργῇ τήν προσήλωση στοὺς δημοκρατικούς θεσμούς.

3. Πιστεύουμε πὼς οἱ συνθῆκες κάτω ἀπὸ τές ὁποῖες ἔζησεν καί ζεῖ ὁ Κυπριακὸς λαὸς στό σύνολό του, ἐπιβάλλουν τήν ἐγκατάλειψη τῆς ξεπερασμένης πιά ἔννοιας τῆς "ἐθνικῆς ἀγωγῆς" καί τήν ἀντικατάσταση της μέ μιὰ πιο προσγειωμένη πατριωτική ἀγωγή πού μπορεῖ νά ναι πιο πλούσια σέ ἀληθινὰ καί ζωντανὰ γιὰ τόν τόπο πνευματικά καί συναισθηματικά βιώματα γιὰ τὰ παιδιά τῆς Κύπρου. Μέ μιὰ τέτοια ἀγωγή, πού θά ἐνισχυεταί συστηματικά μέ τὰ κατάλληλα σύμβολα, ἡ Κυπριακὴ ἐκπαίδευση θά διαδραματίσει θετικό καί ἀποτελεσματικό ρόλο στήν δημιουργία τοῦ ἀγωνιστικοῦ σθένους καί τοῦ πατριωτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ πού χρειάζεται ἡ τωρινή καί ἡ νέα γενιά γιὰ πλήρη καί ἐνεργὸ συμμετοχὴ στόν ἀγώνα γιὰ τήν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδας καί τήν ἐπιβίωση τοῦ λαοῦ μας.

Ἡ ὑλοποίηση τῶν πιο πάνω στόχων εἶναι ἀνεξάρτητη ἀπὸ ὁποιαδήποτε μορφὴ λύσης τοῦ Κυπριακοῦ Προβλήματος. Κι' αὐτὸ γιὰτί οἱ στόχοι εἶναι δεδομένοι καί ἀκόμα γιὰτί τοὺς ὑπαγορεύει ἡ ἀδήριτη ἀνάγκη τῆς ἐπιβίωσης μας σάν ~~Λαοῦ~~ καί Κράτους.

Ἡ Μεοκυπριακὸς Σύνδεσμος θά ὑποβάλλη σύντομα παρατηρήσεις καί εἰσηγήσεις πού προκύπτουν ἀπὸ μιὰ περιεχομενική ἀνάλυση τοῦ ἀναγνωστικοῦ τοῦ δημοτικοῦ, μέ σκοπὸ τήν ὑπόδειξη πρακτικῶν μέτρων γιὰ τήν ὑλοποίηση τῶν πιο πάνω σκοπῶν στό τομέα τῆς χρησιμοποίησης ἀναγνωστικῶν γιὰ τήν διδασκαλία τῆς γλώσσας.